

Kur skolēni
strādās
vasarā

3. lappusē

Vidējās
izglītības
skolu tīklu
attīstība

9. lappusē

Skolēni
paplašina
redzesloku

10. lappusē

Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons gatavojas liela projekta īstenošanai

● Zemessardzes 2. novada 35. nodrošinājuma bataljons pašlaik ir lielu pārmaiņu priekšvakarā. Notiek konkurss, kura noslēgumā tiks izvēlēts celtniecības uzņēmums, kas, iespējams, jau šovasar uzsāks apjomīga projekta īstenošanu bataljona bāzes teritorijā. Galvenais ieguvums būs plašas un modernas darbnīcas militārās tehnikas remontam, kā arī sakārtota infrastruktūra, cer bataljona komandieris Ilmārs Sparāns (attēlā). Foto: A.Šņepsts

Līdz ar nedrošo situāciju Ukrainā pastiprināta uzmanība tiek pievērsta Baltijas, tajā skaitā arī Latvijas, drošības spēju vairošanai. Valsts galvenās amatpersonas uzsver, ka vairāk tiks atbalstīta arī Zemessardze, tajā skaitā piešķirts papildu finansējums zemessargu apmācībai un sagatavošanai. Kāda ir zemessargu ikdiena, vērojām Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljona bāzē Preiļos.

Nopietnāka pieeja mācībām

35. bataljona komandieris Ilmārs Sparāns atzina, ka finansiālais nodrošinājums patiešām esot lielāks. Tas piešķirts, lai uzlabotu zemessargu ap-

mācību — biežāk rīkotu mācības, vairāk piesaistītu cilvēkus. Iepriekšējos gados zemessargi apmācīti, kā teic komandieris, samērā saudzīgi, jo arī finansējums šim mērķim bijis neliels. Iepriekš no kolektīvajām mācībām atsevišķi netika izdalīti speciālistu apmācība. Šogad nodarbības paredzētas radiotelefonistiem, sanitāriem, ložmetējnīkiem, granātmētējiem un citiem.

Reizi gadā notiek kolektīvās mācības, kurās piedalās aptuveni 150 cilvēki. Preiļu apkārtnē tad bieži tiek manīti militārais transports, zemessargi. Šogad mācībām būs nedaudz savādāks raksturs — nodrošinājuma bataljona specfika tiks nomainīta pret prasmēm, kādas jāapgūst kājniekiem, tas ir, lauka kaujas

īemaņas, aizsardzība, pretinieka aizkavēšana. Bataljona zemessargiem jāprot viss, ne tikai nodrošinājuma funkcijas.

Mācības pārsvarā notiks Preiļu novada Badelkas poligonā, taču, iespējams, tiks izmantotas arī atsevišķas teritorijas Vārkavas un Līvānu novadā. Sadarbība ar pašvaldībām ir ļoti laba, saskaņošanas problēmas neradīs.

Notiek paaudžu maiņa

Bataljona zemessargu skaits pēdējo gadu laikā īpaši nav mainījies, saka komandieris. Šajā ziņā spējam izpildīt augstāko komandieru prasības, nodrošinot aptuveni 70 procentus no tā sauktā miera laika štata.

Turpinājums 4. lappusē.

Dieva mīlestība
ir ielietā mūsu sirdīs
ar Svēto Garu,
kas mums
ir atsūfīts!

Priecīgus
Vasarsvētkus!

ZIŅAS

Vārkavas novada iedzīvotājiem — konsultācijas par bērnu tiesību aizsardzību

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Daugavpils reģiona inspektore Iveta Plone un Edīte Milevska nākamajā otrdienā, 10. jūnijā, no pulksten 10.00 līdz 12.00 Vārkavas novada domes telpās, Skolas ielā 5, Vecvārkavā sniegs konsultācijas un metodisko palīdzību Vārkavas novada speciālistiem un iedzīvotājiem bērnu tiesību aizsardzības jomā.

Speciālisti un iedzīvotāji ir laipni aicināti konsultēties pie inspektorēm par jautājumiem saistībā ar bērnu drošību, pamatvajadzību un interešu nodrošināšanu, kā arī par savstarpējo attiecību jautājumiem.

Papildus informāciju var saņemt pie inspektorēm pa tālruniem 65422336, 26808567 vai 26809432.

Preiļu Romas katoļu baznīcā būs Liepājas zvanu kora koncerts represēto piemiņai

Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā, 14. jūnijā, pulksten 17.00 Preiļu Romas katoļu baznīcā notiks Liepājas zvanu kora «Campanella» koncerts. Šis unikālais koncerts kļuvis iespējams, pateicoties Preiļu politiski represēto biedrības un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja realizētajam un nodibinājuma «Viduslatgales pārnovadu fonds» finansiāli atbalstītajam projektam «Zvani piemiņai».

Liepājas zvanu koris dibināts 1999. gadā pie Liepājas Metodistu draudzes. Skaņdarbu aranžētājs ir Miervaldis Ziemeļis, kolektīvu vada Astra Ziemele. Koncerts ilgs aptuveni stundu un 15 minūtes, programmā iekļauti gandrīz 20 dažādi skaņdarbi, piemēram, latviešu, iru, krievu, ebreju un poļu autoru dziesmas, pasaules līmeņa klasika — M.Oginska «Polonēze», J.Štrausa «Radecka maršs», A.Sarpentje «Te Deum», arī R.Paula un I.Kalniņa sacerējumi.

Zvanu spēles tehnika ir ļoti specifiska: katrs spēlētājs (zvanu kori viņu ir 12) atbild par trim līdz četrām skaņām, kas jānospeļē istajā laikā un vietā. Kolektīvs daudz koncertē gan Latvijā, gan arī ārzemēs — Vācijā, Polijā, Francijā, Zviedrijā, Lietuvā. Taču šī būs pirmā reize, kad tas uzstāsies Preiļos.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeima Graubi atkārtoti apstiprina NBS komandiera amatā

Saeimas deputāti vakar, 5. jūnijā, Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandiera amatā atkārtoti apstiprināja Raimonu Graubi. Iepriekš Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija vienprātīgi atbalstīja Saeimas lēmuma projektu par Graubes apstiprināšanu NBS komandiera amatā. Jau vēstīts, ka pēc atkārtotas apstiprināšanas Graubes prioritātes būs karavīru noturēšana dienestā, iedzīvotāju iesaiste valsts aizsardzībā un Baltijas valstu sadarbības stiprināšana. Valsts prezidents Andris Bērziņš iepriekš nosūtīja vēstuli Saeimas priekšsēdētājam Solvitai Āboltiņai, rosīnot Graubi atkārtoti apstiprināt NBS komandiera amatā. Rosinājums tika izteikts, izvērtējot Graubes līdzšinējo darbu un pieredzi. Bērziņš vēstulē Āboltiņai informēja, ka Graubes kandidatūru atkārtoti virzīšanai NBS komandiera amatā atbalsta aizsardzības ministrs Raimonds Vējonijs, kā arī šī kandidatūra ir guvusi Nacionālās drošības padomes atbalstu. NBS komandieris Graube amatā stājās 2010. gada 6. jūlijā. Nacionālo bruņoto spēku likums noteic, ka NBS komandieri amatā apstiprina uz četriem gadiem.

Militāra uzbrukuma gadījumā Valsts prezidentam nekavējoties būs jāpieprasa NATO atbalsts

Saeima ceturtdien, 5. jūnijā, galīgajā lasījumā pieņēma Nacionālās drošības likuma grozījumus, kas precīzi noteic Valsts prezidenta pienākumu militāra uzbrukuma gadījumā aktivizēt NATO līguma 5. pantu. Atbilstoši grozījumiem Valsts prezidenta rīkojumu par NATO līguma 5. panta aktivizēšanu līdzparaksta Ministru prezidents. Tāpat Valsts prezidenta kompetencē būs pieņemti lēmumi par Latvijas nostāju gadījumos, kad kāda cita NATO dalībvalsts pieprasa izskatīt jautājumu par NATO līguma 5. panta aktivizēšanu, ja par to nekavējoties nevar lemt valdība. Savukārt lēmumu par NATO līguma 4. pantā paredzēto konsultāciju pieprasīšanu valsts teritoriālās integritātes, politiskās neatkarības vai drošības apdraudējuma gadījumā atbilstoši grozījumiem pieņems premjerministrs.

Valdības vadītājam, konsultējoties ar ārlietu un aizsardzības ministriem, būs jālemj arī par Latvijas nostāju NATO gadījumos, kad tiek gatavota NATO dalība starptautiskajās miera nodrošināšanas operācijās.

Tiesa attaisno Neo

Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa 5. jūnijā attaisnoja Valsts ieņēmumu dienesta (VID) datu iegūšanā un izpaušanā apsūdzēto Ilmāru Poikānu jeb tā dēvēto Neo, nolāstot saīsināto spriedumu. Pēc motivēta sprieduma saņemšanas tas būs pārsūdzams apelācijas kārtībā. Prokurore Vita Ozoliņa, kura iepriekš Neo bija lūgusi atzīt par vainīgu un sodīt ar piespiedu darbu, pēc tiesas sprieduma žurnālistiem sacīja, ka par pārsūdzību lems pēc iepazīšanās ar sprieduma motiviem. Arī cietušo pārstāvis, advokāts Jānis Rozenbergs, žurnālistiem sacīja, ka par pārsūdzības iespējām lems pēc iepazīšanās ar pilnu sprieduma tekstu. Advokāts piebilda, ka tiesu debatēs pievienojies prokurores prasītajam sodam – 280 stundām piespiedu darba, jo uzskata, ja Neo vēlas strādāt sabiedrības labā, tad piespiedu darbs tam ir piemērots. Pēc attaisnojošā sprieduma Poikāns žurnālistiem puda prieku par šādu lietas iznākumu, taču atzina arī, ka viņam ir žēl procesā iztērētā laika un resursu. Jautāts, vai viņš cerēja uz attaisnošanu, Poikāns atbildēja, sakot, ka "cerība mirst pēdējā". Runājot par to, vai Valsts ieņēmumu dienesta (VID) atklātā cauruma publiskošana ir devusi kādu labumu, Poikāns sacīja, ka jā. Jo kopš tā laika nolemts publiskot algas, kā arī vairāk tiek domāts par IT jomas drošību. Pilns spriedums būs pieejams 17. jūlijā, kad to likuma noteiktā kārtībā varēs pārsūdzēt.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.
Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Neko nesāc dusmās! Tikai mulķis vētras laikā kāpj uz kuģa.
(Haugšs)

Ko paredz Saeimas deputātus satraukusi EK iecere mainīt karšu maksājumu sistēmu

Eiropas Komisijā top regula, kura varētu ierobežot starpbanku komisijas maksas par darījumiem, kas veikti ar maksājumu kartēm.

Saeimas deputāti pēc "MasterCard" un banku pārstāvju uzklaušanās skandīna trauksmi par gaidāmo izmaksu pieaugumu patērētājiem, ko rada šīs regulas atbalstīšana un ieviešana. "MasterCard" pārstāvis puda pārliecību, ka pēc regulas pieņemšanas pieaugs maksājumu karšu lietotāju izmaksas. Finanšu ministrijā (FM) uzsver, ka Eiropas Komisija vēl nav pieņēmusi gala lēmumu par šo jautājumu un turpinās diskusijas.

Regula par starpbanku komisijas maksām, ko plānots piemērot kartēm piesaistītiem maksājumu darījumiem, paredz ierobežot starpbanku komisijas maksas, kuras piemēro patērētāju debetkaršu un kredītkaršu darījumiem, un noteiks aizliegumu tirgotājiem uzspiest visa veida un kategoriju karšu pieņemšanu, norāda ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītājs Aleksis Jarockis.

Regula paredz iekļauties tajā maksājumu karšu segmentā, kur konkurence praktiski nedarbojas. Eiropas

komisijas ietekmes ziņojumā secināts, ka starpbanku komisijas maksas rada apgriezto konkurenci, jo izdodošie maksājumu pakalpojumu sniedzēji ir ieinteresēti sadarboties ar to karšu shēmu, kas piedāvā augstākas starpbanku komisijas maksas. Tādējādi konkurence starp karšu shēmām noved pie augstāku starpbanku komisijas maksu piedāvāšanas.

Jarockis atgādina, ka to varējām novērot arī Latvijā, kad daudzas bankas nomainīja galveno karšu shēmas piedāvājumu un tajā pašā laikā palielināja karšu gada maksu.

Regula vēlas panākt arī jaunu tirgus dalībnieku parādīšanos. Šobrīd jauniem tirgus dalībniekiem, kuri vēlētos piedāvāt alternatīvus maksājumu risinājumus, ir jāpiedāvā izdodošajiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem starpbanku komisijas maksas, kas dominē tirgū. Rezultātā daudzās valstīs izzūd nacionālās karšu shēmas, kas parasti ir lētākas, norāda FM.

Latvija atbalsta topošās regulas priekšlikuma izvirzītos mērķus, kas vērsti uz tirgus sadrumstalotības mazināšanu un vienlīdzīgas konkurences apstākļu un inovāciju veicināšanu, informē ministrijā.

Tāpat Latvija atbalsta robežvērtību noteikšanu starpbanku komisijas maksām un prasību nolīgumos starp maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un tirgotājiem ietvert informāciju par tirgotāja apkalpošanas maksām, starpbanku komisijas maksām un shēmu maksām, ko piemēro maksājumu kartēm.

Atbalstāma ir arī prasība maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un maksājumu saņēmējiem ietvert atsevišķi norādītu informāciju par tirgotāja apkalpošanas maksām, starpbanku komisijas maksām un shēmu maksām, ko piemēro katras kategorijas un zīmola maksājumu kartēm, uzskata FM.

Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 4. jūnijā lēma vērsties pie par Latvijas pozīciju sagatavošanu atbildīgās Finanšu ministrijas un Saeimas Eiropas lietu komisijas, norādot uz izmaksu pieaugumu patērētājiem, ko varētu izraisīt Eiropas Komisijas maksājumu karšu jaunā regulējuma pieņemšanu. Šādu lēmumu komisija pieņēma pēc starptautiskā maksājumu karšu operatora "MasterCard", Latvijas Komerčbanku asociācijas un Patērētāju tiesību aizsardzības centra viedokļu uzklaušanās.

LM strādā pie izmaiņām sociālās palīdzības sistēmā

Labklājības ministrija (LM) atbalsta Eiropas Komisijas (EK) izteiktos priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām sociālās palīdzības sistēmā, nodrošinot atbilstošākus pabalstus iedzīvotājiem, lielāku uzsvāru liekot uz sociālajiem pakalpojumiem un cilvēku aktivizēšanu, kā arī uzlabojot aktīvās darba tirgus politikas pasākumu mērķēšanu un pārklājumu.

Minētos priekšlikumus EK izteica Eiropas Savienības (ES) padomes rekomendāciju projektā, kas publiskots pirmdien, 2. jūnijā. Ar rekomendāciju projektu var iepazīties http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

"Labklājības ministrija pozitīvi vērtē Eiropas Komisijas izteiktos priekšlikumus. Tie apliecina, ka mūsu uzsāktais kurss uz pārmaiņām ir pareizs. Vienlaikus jāuzsver, ka šis process nenorit tik ātri, kā gribētos, jo tajā ir iesaistīti vairāku nozaru pārstāvji. Turklāt izmaiņas lielākoties ir saistītas ar papildu budžeta līdzekļu piesaistīšanu, kas patlaban ir ļoti ierobežota," skaidro LM valsts sekretāre Ieva Jaunzeme.

Runājot par sociālo pakalpojumu atbilstību Latvijā, pērn ir apstiprinātas *Pamatnostādnes sociālo pakalpojumu attīstībai 2014.-2020. gadam*. Pamatnostādnes noteikto pasākumu ieviešana sekmēs Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktā istenošanu. Tieši investīcijas cilvēkkapitālā ir prioritārs ilg-

termiņa uzdevums, lai nodrošinātu visa potenciālā cilvēkresursa, jo īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupu, līdzdalību darba tirgū, uzlabotu veselības, sociālās aprūpes un sociālās drošības, kā arī mūžizglītības sistēmu pakalpojumu un efektivitāti.

Tāpat Labklājības ministrijā turpinās darbs pie minimālā ienākuma līmeņa koncepcijas izstrādes. Lai noteiktu atbilstošu minimālo ienākumu, kombinējot valsts un pašvaldību sniegto atbalstu, kā arī ņemot vērā nodokļu sistēmu, paredzēti noteikti vienotu pamatotu minimālā ienākuma līmeni. Tas būtu pamats, uz kuru balstīt turpmākā atbalsta noteikšanu iedzīvotājiem. Tādējādi sociālās palīdzības sistēma būtu mērķēta un sabalansēta. Plānots, ka koncepciju valdība varētu izskatīt augusta beigās.

Vienlaikus LM uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt līdzsvaru starp cilvēka paša centieniem risināt bezdarba situāciju un sniegt atbalsta apjomu, lai saglabātu un veicinātu motivāciju atgriezties darba tirgū. LM strādā pie citu ES valstu labās prakses pārņemšanas bezdarbnieku aktivizācijas jomā, tajā skaitā ieviešot darba meklēšanas atbalsta pasākumus un bezdarbnieku profilēšanas sistēmu, kā arī uzlabojot aktīvās darba tirgus politikas pasākumus.

LM ar pašvaldībām turpinās arī diskusijas par turpmāko rīcību attiecībā uz garantētā minimālā ienākuma līmeņa paaugstināšanu. Jāņem vērā, ka

krīzes laikā Sociālās drošības tīkla ietvaros valsts līdzfinansēja GMI pabalsta un dzīvokļa pabalstu izmaksu, kas ir devis būtisku atspaidu pašvaldībām laikā, kad ievērojamam skaitam iedzīvotāju bija nepieciešama palīdzība. Šobrīd pašvaldībām izmaksas sociālajai palīdzībai jāsedz no saviem līdzekļiem, bet situācija un iespējas dažādās pašvaldībās ir atšķirīgas.

Savukārt, lai motivētu trūcīgos cilvēkus iesaistīties darba tirgū un pieņemt darba piedāvājumu, LM ierosina pirmos 4 mēnešus ģimenes (personas) ienākumu izvērtēšanā neņemt vērā darba algu līdz minimālās darba algas apmēram. Papildus LM rosina, izvērtējot materiālo stāvokli personai, kura pretendē uz trūcīgas personas statusu, neņemt vērā atsevišķus specifiskiem mērķiem paredzētus ienākumus: piemēram, ģimenes valsts pabalstu.

Atgādinām, ka Eiropas Komisija ES Padomes rekomendācijas izstrādā katru gadu saskaņā ar kopējām ES prioritātēm, daudzpusējās uzraudzības rezultātiem un katras dalībvalsts izaicinājumiem. Nākamo nedēļu laikā tās izskatīs dažādās ES Padomes komitejās, ja nepieciešams, tās mainot ES nodarbinātības ministru un finanšu ministru tikšanās reizēs. Vēlāk rekomendācijas apstiprinās visu ES valstu vadītāji.

M.Kupče,
LM Komunikācijas nodaļas vadītāja

Lappusi sagatavoja T.Elste

Kur skolēni vasarā strādās

**No darba devēju puses
interese par jaunajiem
palīgiem maza**

Nodarbinātības Valsts aģentūra (NVA) pēc vairāku gadu pārtraukuma šovasar atkal skolēniem piedāvā nodarbinātības programmu, kas oficiāli saucas «Aktīvais nodarbinātības pasākums «Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs»». Programma attiecas uz 15 — 20 gadus veciem skolēniem un audzēkņiem. Cik atsaucīgi bijuši uzņēmēji un pašvaldības iestādes, piedāvājot skolu pusaudžiem un jauniešiem darbu, un cik liela ir ieinteresētība no skolēnu puses, «Novadnieks» skaidroja Preiļos un Līvānos.

NVA Preiļu filiāles vadītāja pienākumu izpildītāja **Anita Anspoka** atzina, ka filiāles apkalpojamā teritorijā — vietējos novados — darba vietu piedāvājums ir mazs, ar izņēmumu Līvānu novadā, kur tiek piedāvāts vairāk darba vietu. Tas izskaidrojams ar to, ka Līvānos nodarbinātības programmā iesaistījies novada dome, kas vasarā nodarbinās vairākus desmitus pusaudžu un jauniešu. Skolēnu, kas pieteikušies vasarā strādāt, skaits filiālē katru dienu mainās, jo piesakās jauni gribētāji, tomēr NVA Preiļu filiālei paredzētais daudzums — 186 — vēl nesot sasniegts. Kaut arī darba devējiem pieteikšanās un darba vietu piedāvāšana bija paredzēta līdz 15. maijam, NVA filiālē vēl joprojām tiek gaidīti arī viņu piedāvājumi. Pašlaik saņemti tikai septiņi pieteikumi — trīs Līvānos, kā arī viens no uzņēmuma Preiļos, viens no zemnieka Saunas pagastā, viens no uzņēmuma Aglonas novadā, kā arī no Aglonas novada domes. Preiļos skolēnus nodarbinās SIA «Preiļus saimnieks», kas jūlijā un augustā katru mēnesi darbu piedāvās desmit skolēniem. Zemnieku saimniecība Saunas pagastā dos darbu vienam skolēnam augustā. Aglonas novada dome nodarbinās desmit skolēnus jūlijā un desmit augustā. Uzņēmums no Aglonas novada nodarbinās trīs bērnus: pa vienu jūnijā, jūlijā un jūnijā — jūlijā.

Kāpēc uzņēmēju interese par skolēnu iesaistīšanu darbā ir tik zema? Anita Anspoka skaidroja, ka vairāki uzņēmēji atzinuši — viņiem skolēnu nodarbināšana izmaksā pārāk dārgi. Kaut arī valsts no savas puses par darbu samaksās 160 eiro, taču otra puse līdz valstī noteiktajai minimālajai darba algai — 320 eiro — ir jāmaksā darba devējam, kā arī no visas algas jānomaksā sociālais nodoklis. Valsts apmaksās arī darbu vadītāja, kas strādās ar skolēniem, darbu — 32 eiro par vienu bērnu. Arī par darbu vadītājiem uzņēmējiem jānomaksā sociālais nodoklis. Iespējams, ka lielāka interese darba devējiem būtu, ja skolēniem tiktu atļauts strādāt ilgāk par vienu mēnesi. Darba devējiem šķietot apgrūtināši, ja skolēnam iekārtojot darba vietu, apmācot kāda darba veikšanai, bet mēnesis beidzas un atkal viss jāsāk no gala ar citu skolēnu. Tāpēc individuālie uzņēmēji labprātāk pieņem darbā jau zināmus skolēnus, kas ir kaimiņi, vai radu bērnus un kuru darba iemaņas jau pārbaudītas, jo viņi nereti jau līdz šim piepalīdzējuši. Viens otrs no darba devējiem varbūt arī nav bijis gatavs tam, ka NVA šogad atsāks skolēnu nodarbinātības pasākumu.

Līdzšinējā pieredze liecinot, ka iesaistīties nodarbinātības programmā vairāk vēloties Līvānu novada skolēni. No lauku novadiem čakli piesakoties Aglonas novada pusaudži un jaunieši. NVA Preiļu filiāles apkalpojamajā

teritorijā būtu iespēja skolēnu nodarbinātības programmā iesaistīties 186 skolēniem. Kamēr vien filiāles mājas lapā pieteikšanās ir izziņota, pusaudži un jaunieši to var darīt, taču, ja nebūs darba vietu piedāvājuma no darba devēja puses, kaut arī skolēni būs pieteikušies, viņiem nebūs iespēju vasarā mēnesi pastrādāt un nopelnīt. Noteikts skaits — 186 — nav ne liels, ne mazs, tas ir vidējs, ņemot vērā arī filiāles darbinieku resursus, kam jāstrādā ar skolēnu nodarbinātības programmu.

Pēdējais vārds, izvēloties skolēnus vasaras darbam, ir darba devējiem, kas ir ieinteresēti, lai atdeve no strādājošā būtu lielāka. Ir gadījumi, ka skolēni jau pirms pieteikšanās NVA ir vienojušies ar darba devēju un sarunājuši, ko pie viņa strādās, bet daudziem šādas iepriekšējas vienošanās nav. Katrā gadījumā darba devējs ir tas, kurš no visiem pretendentiem izvēlas, viņaprāt, vispiemērotākos jaunos darbiniekus.

Kaut arī jūnija pirmā nedēļa jau aizvadīta, skolēnu darba uzsākšana aizkavējusies. Daļēji tas skaidrojams arī ar to, ka Preiļu filiāle palikusi bez vadītāja, un radās daži šķēršļi pieejai datu bāzēm. Tajās tiek pārbaudīts, vai uzņēmumam nav nodokļu parāda, vai nav ierosināts maksātnespējas, bankrota process, uzņēmējs nav apvainots kuļdošanā vai ņemšanā. Tomēr Anita Anspoka prognozēja, ka drīzumā skolēni varēs uzsākt strādāt.

Līvānu skolēni strādās pašvaldības iestādēs un kūdras ražotnē

Līvānu novadā skolēnu nodarbinātības programmā pieteikušies trīs darba devēji: Līvānu novada dome, kas piedāvā 30 darba vietas, SIA «Līvānu kūdras fabrika» — 10 darba vietas un viens saimnieciskās darbības veicējs, kas nodarbinās vienu skolēnu, informēja **Antra Šolka**, NVA Preiļu filiāles nodarbinātības organizatore Līvānos. Gribētāju strādāt gan esot divreiz vairāk. Darba devēji vēl joprojām var pieteikties. Pašlaik notiek tikšanās ar skolēniem, kas pieteikušies darbam, viņiem tiek skaidrots, kādi dokumenti darbam nepieciešami, ka vajadzīgs arī vecāku apliecinājums, ka viņi savai atvasei atļauj strādāt. Lielākoties tiek piedāvāti palīgstrādnieku darbi — palīgstrādnieki kūdras ieguvē un palīgstrādnieki teritorijas uzturēšanā. Skolēniem būs jākopj pašvaldības iestāžu teritorija: jāravē puķu dobes, jāapravē krūmiņi, jālaista, jāveic labiekārtošanas darbi. Pašvaldības iestādes ir gan pilsetā, gan pagastu centros, tāpēc katrā pagastā paredzētas pa trim darbavietām. Nodarbinātības programmā pieteikušies ne vien pilsetas, bet arī pagastu bērni. Antra Šolka informēja, ka Līvānu novada dome pagājušajā gadā skolēnu nodarbinātību finansējusi no saviem budžeta līdzekļiem, kas bija

ļoti apsveicami. Gaidām, ka arī skolēni strādās ar lielu atbildības izjūtu, veicot vienkāršus darbus sabiedrības labā, viņa teica.

Skolēniem, kas nav beiguši pamatskolu, noteiktais darba laiks ir četras stundas dienā, vidusskolēni (līdz 18 gadu vecumam) strādās septiņas stundas, bet tos, kas sasnieguši 18 gadus, paredzēts nodarbināt astoņas stundas dienā. Pirmo reizi skolēnu nodarbinātības programmā var iesaistīties arī arodskolu vai profesionāli tehnisko skolu audzēkņi, tāpēc šī gada nodarbinātības programma attiecas uz bērniem un jauniešiem no 15 līdz 20 gadu vecumam.

Darba apmaksā — valstī noteiktā minimālā alga, ko saņems nodarbinātais, nebūs atkarīga no skolēna vecuma un no nostrādāto stundu skaita. Taču darba devēji, droši vien, izvēlēsies vecākus skolēnus, kurus par to pašu samaksu varēs nodarbināt ilgāk, nekā jaunākos.

Preiļu novadā skolēni var iesaistīties arī pašvaldības apmaksātos vasaras darbos

Savukārt Preiļu novada dome jau trešo gadu organizē skolēnu nodarbinātību vasarā, apmaksājot bērnu un jauniešu darbu no domes budžeta. Kā pastāstīja novada domes finanšu analītiķe **Lilija Ostrovska**, darbam vasarā pieteikušies 87 skolēni, kas deklarēti Preiļu novadā un māsās novada skolās. Viņi strādās pašvaldības iestādēs — skolās, bibliotēkās, interešu izglītības centros. Atšķirībā no NVA piedāvājuma, Preiļu novada dome darbā aicināja skolēnus, sākot no 13 gadu vecuma līdz 18 gadiem. Otra atšķirība ir tā, ka darbs paredzēts uz divām nedēļām, bez tam nav arī darba vadītāja. Bērni strādā galvenokārt izglītības iestādēs, kuru saimnieciskajam personālam vasarā ir brīvais laiks, un viņi arī var vadīt skolēnu darbu.

Lilija Ostrovska stāstīja, ka prioritāte iesaistīšanai nodarbināšanas pasākumos bija trūcīgo un maznodrošināto, kā arī daudz bērnu ģimeņu atvasēm. Visi jaunie strādātārgribētāji no Preiļu novada, kas pieteicās darbam, vasaras mēnešos uz divām nedēļām tiks nodrošināti ar darbu. Pašvaldības iestādēm bija jāpieteicas un jānorāda, cik skolēnu var nodarbināt. Katra iestāde bez tam norādīja periodu laikā no 2. jūnija līdz 31. augustam, kad tai nepieciešami jaunie palīgi. Līdz ar to viena daļa skolēnu jau iejutusies darba cilvēku ikdienā, sākot no jūnija pirmās nedēļas, bet citiem nāksies gaidīt līdz jūlijam vai augustam. Par darbu viņi saņems minimālo stundas likmi — 2, 209 eiro. Bērni līdz 15 gadiem drīkst strādāt četras stundas dienā, no 15 līdz 18 gadiem — sešas stundas. Čaklākie pieteikušies gan uz tiem darbiem, kas tiks apmaksāti no pašvaldības budžeta, gan uz NVA nodarbinātības pasākumu skolēniem.

Arī Lilija Ostrovska atzina, ka šogad par skolēnu nodarbinātību interese ir mazāka. Daļēji tas izskaidrojams ar to, ka arī kopumā skolēnu skaits ir mazāks nekā pirms gadiem. Bet vairāk ietekmējot tas, ka vecākiem nepatīk sarežģītā birokrātija, jo ģimenēs mainās ienākumu lielums, kam atbilstoši jākarsto dažādi dokumenti saistībā ar garantēto minimālo ienākumu saņemšanu.

L.Rancāne

Lai auglīga vasara, siens nepelē un nedabūjat kašķi...

Pavisam nesen aiz loga uz palodzes ārējās malas nosēdās balodis. Tāds parasts — pelēks, ar varavīkšņainu apkakli. Pēc brīža atlidoja balodīte, pagrozījās, sarkanu aci ielūkojās, kas istabā notiek. Tad abi parunājās, padūdoja un aizlidoja savās putnu ģimenes darīšanās. Ko tur domāt, tagad pats istais ligzdīņas vijamais un mazuļu perēšanas laiks.

Arī dzeguzes laukos šogad tādas drusku padulas. Nēsājas kā apsvilūšas no krūmāja uz krūmāju un skandina savu ku-ku tā, ka knābis netaisās ciet. Citreiz šim pasprūkam pavisam dīvains — ku-ku-kū. Kas lai zina, kādas domas mazajās galviņās, acimredzot jauc prātus citiem putniņiem, lai kādā izdevīgā to prombūtnei mirkli iedētu svešajā ligzdīņā savu olu. Jā, tāds tas dzeguzes liktenis — bezrūpībā turpināt cilti. Varam pelt un nosodīt, dažreiz paši sevi tādām putnam pielīdzināt. Tikai ir viena liela starpība — neviena dzeguze savu vai sveša bērnu nav nogalinājusi par izēstu ievārījuma burciņu. Cilvēkbērna māte, izrādās, var. Par to pārliecinājāmies šonedēļ, kad tiesa vienai šādai būtnei piesprieda 16 gadus cietumā. Maz? Man arī šķiet, ka maz, bet, ja godīgi, viņa, pati to neapzinādāmās, sevi jau sodījusi ar vientulību, ar sakropļoto dvēseli, kurai būs jāiziet neskaitāmi elles moku kambari.

Bet tagad atkal pie tā, ko redzam apkārt, šajā mutuļojošajā dzīvības katlā, kas zaļi smaržīgiem garaiņiem kūp tepat aiz mājas sliekšņa. Nupat agrās peonijas saplaukušas un jasmīni arī. Daudz par agru, jūs sakāt? Lai! Jānos būs citi ziedi, ko meitām vainagos ievīt. Ja viss tikpat steidzīgi kā līdz šim pret sauli tieksies, dažā labā tūrumā drīz agrie kartupeļi ziedēs. Protams, daudz kas no saimnieka rūpēm atkarīgs. Var gadīties, ka lakstu un ziedu vietā pliki stublāji rēgosies, jo Kolorādo vabolēm apetīte šovasar ir uz goda. Vinnētāji laikam būs tie, kas, šādu vai tādu apstākļu spiesti, tupeņus krietni vēlāk zemē satupinājuši. Starp citu, uzmaniet siltumnicas, dzirdēts, ka stripainie mošķi metoties arī uz tomātiem, kas kartupeļiem tādi kā brālēni sanāk.

Salīdzinot ar ne tik senajiem kolektīvizācijas laikiem, kad saimnieciska darbošanās bija krietni traucējoša savvaļas kustoņiem, tagad visiem lēkājajiem, rukušķojajiem un blējošajiem iestājusies zelta dzīve. Bucīņš no tuvējās birzs vai katru vakaru, iestājoties krēslai, ierodas sakņu dārzā. Tā teikt, pie zviedru galda pamieloties. No rīta redzi vien to, ka sastādīto kāpostu vaga krietni apšķībīta un runkuļi izretināti. Pārdesmit metrus no pagalma starp zemeņu vagām dīvains dzīvnieku pēdu sajaukums — i lielākas, i mazākas. Izskatās, ka krietna mežacūka savu saimi pāri plavai atvedusi uz izravētājām zemeņu dobēm. Sak, bērniņi, ielāgojiet ceļu. Tagad ogas gan vēl zaļas, bet drīz nāks sarkanās — paši zināsiet atnākt pamieloties... Un tie zaķi! Pavisam droši un bezkaunīgi palikuši, no cilvēkiem nebaidās. Piecēlies pakāļkājās, saslējis ausis un skatās tev acis rokas stīpiena attālumā. Tad zaudē jebkādu interesi par divkājaino, nokrīt gar zemi un vilājas zālītē.

Kādam šie vērojumi varbūt liksies muļķīgi, sentimentāli un publicēšanai laikrakstā nederīgi. Varētu jau, protams, par politiķiem, par deputātiem, par Putinu vai Ukrainu, bet nav ne mazāks vēlēšanās. Gribas vienkārši baudīt vasaru, sauli un ieteikt to darīt visiem steidzīgajiem, nopietnajiem un aizņemtajiem. Nekāda naudas pelnīšana un nebeidzamo problēmu risināšana nav tā vērtā, lai palaistu garām gada skaistāko laiku. Atveriet taču beidzot acis un apjēdziet, ka skaistākas un bagātākas vietas par mūsu Latgali nav nekur plašajā pasaulē! Kad paši pamanīsim, tad arī citi mūs novērtēs.

Svētdien būs Vasarsvētki. Vēl šis vakars, vēl visa rītdiena, lai sakoptu sētu, pagalmu, izpušķotu māju ar bērzu meijām, kaut pie bērna gultiņas smaržīgu bērza zaru aizsprautu. Vien atminieties dažus ticējumus — ja pērkonis ruc pirms Vasarsvētkiem — būs auglīga vasara; Vasarsvētku meijas jāliek šķūnī zem siena — tad siens nepelē; kas Vasarsvētku meijas velk pa zemi, tas dabū kašķi. Tad nu paši protieties, kā rikoties.

Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons gatavojas liela projekta īstenošanai

Sākums 1. lappusē.

Turpinās paaudžu nomaiņas process. No aktīvās zemessardzes aiziet tie, kuri sasnieguši 55 gadu vecumu. Ja ir vēlēšanās un atļauj veselība (to apliecina ārstu komisijas izsniegta medicīniskā izziņa), dienestu var turpināt vēl piecus gadus.

Izveidota un aktīvi darbojas veterānu biedrība, kuras vada Arnolds Jelisejevs. Biedrībā brīvprātīgi strādā cilvēki, kas atvaļinājušies gan no profesionālā dienesta, gan no Zemessardzes. Veterāni labprāt piedalās gan mācībās, gan sadarbojas ar jaunsargiem, gan apkopo 35. bataljona vēsturi.

Cieša sadarbība izveidojusies ar jaunsargiem, kuru vadītājs Valērijs Pastars ir pieredzējis un augsta līmeņa profesionālis militārajā jomā. Jaunsargi bieži tiek aicināti ciemos, lai iepazītu bataljona ikdienas specifiku, notiek atvērto durvju dienas, kad jaunieši vēro ieročus, sakaru līdzekļus, tehniku. Ik gadu vairāki jaunsargi kļūst par zemessargiem, citi izvēlas studēt militārajā jomā. Taču arī tie, kuri savu dzīvi saista ar citām jomām, nav zaudētāji, jo jaunsardze viņiem ir iedevusi pavisam savādāku redzējumu uz pasauli, izmainījusi gan fiziski, gan garīgi.

Sākies lielais būvprojekts

Jau vairāk nekā pirms trim gadiem ticis runāts par vērienīgām pārmaiņām 35. nodrošinājuma bataljona bāzes teritorijā, skanējuši dažādi solījumi. Ilmārs Sparāns atzīst, ka šogad beidzot var cerēt uz reāliem darbiem jauno militārās tehnikas remontdarbību būvē un ar to saistītajām infrastruktūras izmaiņām.

2012. gadā tika izstrādāts un apstiprināts projekts, pērnajā vasarā sākās tā tālākā virzība. Stājoties amatā aizsardzības ministram Raimondam Vējonim, ministrijas šī gada budžetā rasts arī finansējums. Šobrīd notiek konkurss, jau piesakās būvfirmas, kas vēlas redzēt objekta būves vietu.

Bataljona bāzes teritorijā tiks uzceltas darbnīcas aptuveni 1000 kvadrātmetru platībā, kur būs atsevišķs metināšanas, tehnikas krāsošanas un mazgāšanas cehs. Līdz šim minētos darbus mehāniķi veica praktiski zem klajas debess. Paredzēts sakārtot infrastruktūru — ap teritoriju ierīkot noslēgtu žogu, teritorijas āra apgaismojumu. Notiks bataljona administratīvās ēkas siltināšana, kā arī uzcelts jaunu katlu māju, kas darbosies ar ekoloģiskajam koksnē granulām. Tiesa, divus vecos angārus paredzēts nojaukt, vietā izveidojot automašīnu stāvvietu. Komandieris gan teic, ka vienu no angāriem vajadzētu saglabāt kā materiāltehnisko rezervju nolikta. Izskatīsimies ne tikai glītāk, bet mums būs iespējas tehnikas remontu veikt kvalitatīvāk, ļaujot astoņiem automehāniķiem un atslēdzniekiem strādāt un atpūties cienīgos apstākļos.

Pēc būvdarbu noslēguma prei-

● Interese par Zemessardzi arvien palielinās. Šogad ievērojami pieaudzis aktīvo zemessargu skaits. Par savas dzīves sastāvdaļu to izvēlas arī daudzi jaunieši. Attēlā — skats no zemessargu ierindas skates kopējo mācību laikā Badelkas poligonā pagājušā gada vasarā. Foto: G. Vilcāns

lieši varēs garantēt tehnikas remontu visa Zemessardzes 2. no vada vienībām: 31. bataljonam no Alūksnes, 32. bataljonam no Rēzeknes, 34. bataljonam no Daugavpils, 55. — no Aizkraukles, 56. — no Jēkabpils un 25. bataljonam no Gulbenes.

Šaņemta jaudīga tehnika

Rādot, kur plašajā teritorijā tiks būvētas jaunās remontdarbnīcas, kur atradīsies autostāvieta, Ilmārs Sparāns palepojas ar nesen saņemto jauno tehniku. Tā nāk no Norvēģijas militārajām rezervēm un ir maz izmantota, nobraukums dažai mašīnai tikai 4000 kilometri, citai — ap 20 tūkstošiem. Jaudīgās «Scania» markas automašīnas ir paredzētas militāro kravu un personāla pārvadāšanai.

Viena no saņemtajām mašīnām ir 22 tonnas smags un ļoti jaudīgs evakuators, kas vajadzības gadījumā var pacelt un pārvietot lielus un smagus transportlīdzekļus, kā arī citas kravas. Šādu iespēju labprāt vēlas izmantot arī pašvaldības tādiem darbiem, ar ko pašu rīcībā esošā tehnika nespēj tikt galā.

Vadība novērtē

Nesen 35. bataljonā vizītē bija ieradies aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis un ASV militārais atašejs Latvijā. Ministrs iepazīs ar zemessargu darba apstākļiem un apliecināja, ka iecerētais attīstības projekts tiks īstenots. Savukārt ASV pārstāvis vēlējās noskaidrot zemessargu iespējas un piedāvāja ASV Nacionālās gvardes palīdzību dažādu jautājumu risināšanā. Iespējams, ka Preiļos ieradīsies instruktori no Mičiganas štata,

● Zemessardzes 35. bataljona viri pašlaik veic amfibijas PTS remontu. Transportlīdzeklis pa zemes ceļu sasniedz 70 kilometru ātrumu stundā, bet pa ūdeni pārvietojas ar 40 kilometru ātrumu stundā. Attēlā: atbildīgais par transportu seržants Aleksandrs Ilčukovs.

lai dalītos savā pieredzē, piemēram, kā labāk pildīt eskortēšanas uzdevumus.

Uzmanību!

Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons gaida jauniešus, Latvijas pilsoņus, vecumā no 18 gadiem un aicina no darba vai mācībām brīvajā laikā apgūt militārās zināšanas, par to saņemot kompensāciju. Jaunieši tiks nodrošināti ar formas tērpiem, būs iespēja piedalīties starptautiskā mēroga mācībās, kā arī turpmāk veidot veiksmīgu militāro karjeru.

Interesenti tiek aicināti zvanīt pa tālruni 65307066.

L. Kirillova

● No Norvēģijas armijas rezervēm saņemta tehnika ir maz lietota un ļoti jaudīga. Tikai viena no «Scania» kravas automašīnām ir ar kara lauka pieredzi, jo izmantota misijā Kosovā.

Foto: A. Šņepsts

Mācību gada noslēgums Riebiņu novadā

30. maijā Riebiņu kultūras centrā uz kopīgu mācību gada noslēgumu pulcējās novada izglītības iestāžu skolēni, skolotāji. Klātesošos uzrunāja Riebiņu novada domes izpilddirektors Āris Elsts, bet mācību sasniegumus izvērtēja novada izglītības jautājumu koordinatore Evelīna Visocka.

Mācību priekšmetu olimpiādēs Riebiņu novada skolēni šogad ieguvuši 93 godalgotas vietas, tajā skaitā — 53 reģionālajās, starpnovadu un atklātajās olimpiādēs, kā arī 40 — novada līmeņa olimpiādēs, kas ir par 27 vairāk nekā pagājušajā gadā. Dravnieku pamatskolas skolēni ieguvuši sešas godalgotas vietas, Galēnu pamatskolas — 27, Rušonas — sešas, Sīļukalna pamatskolas skolēni — 13, Riebiņu vidusskolas — 41 skolēns. Novada divi skolēni tika izvirzīti dalībai valsts olimpiādēs — Anastasija Jemeljanova no Riebiņu vidusskolas — krievu valodā (skolotāja Inna Kabare) un Jānis Dreijers no Galēnu pamatskolas — ķīmijā (skolotāja Anna Kupre). Devītklasnieks Jānis Dreijers mācību priekšmetu olimpiādēs kopumā ieguvis piecas godalgotas vietas.

Novada izglītības iestāžu skolēni aktīvi piedalījās dažādos ārpusstundu konkursos un var lepoties ar septiņiem tautas deju kolektīviem, mūsdienu deju kolektīvu, ar mūzikas ansambli, divu folkloras kopu sniegumu. Labi rezultāti gūti skatuves runas, stāstnieku, radošo darbu un citos konkursos. Daudzas uzvaras gūtas sporta sacensībās. Šogad skolēni piedalījās pat starptautiskā līmeņa sacensībās.

Atzinīgi jānovērtē tas, ka novadā tika turpinātas daudzas iesāktās tradīcijas:

● Origami pūču «salidojums».

notika skolotāju konference, jauno mākslinieku miniplenērs, Skolotāju dienas pasākums, konference izglītības iestāžu padomēm, sporta svētki un mazo talantu saiets pirmsskolas vecuma bērniem, spēka sacensības «Lāčplēša tvēriens».

Svētkos diplomus un naudas balvas saņēma godalgoto vietu ieguvēji mācību priekšmetu olimpiādēs, aktīvākie ārpusstundu darbā, labākie sportisti — kopā 148 skolēni. Pateicības par ieguldīto darbu skolēnu sagatavošanā tika pasniegtas 70

skolotājiem.

Skolēni un skolotāji bija sagatavojuši radošo darbu izstādi «Otrā elpa». Pasākuma laikā oriģinālā veidā tika prezentēti, kā un no kādiem materiāliem darbi veidoti. Visus patīkami pārsteidza Riebiņu vidusskolas skolēnu darināto origami pūču «salidojums». Katra izglītības iestāde iepriecināja ar interesantiem un ļoti labi sagatavotiem priekšnesumiem. Dzejoli lasīja Riebiņu vidusskolas skolniece Evija Bergmane-Sprūža — pirmās pakāpes ieguvēja Lat-

gales reģiona skatuves runas konkursā. Ar latviešu tautas dziesmām uzstājās Rušonas pamatskolas vokālais ansamblis «Dzirkstelītes», kas ieguva pirmo pakāpi Latgales reģiona konkursā «Balsis».

Paldies par darbu tika teikts arī izglītības iestāžu vadītājiem, pedagogu metodisko apvienību vadītājiem, logopēdei Jeļenai Puzakai. Pasākuma dalībnieki varēja iepazīties ar renovētajām, plašajām novada centrālās bibliotēkas telpām un literatūras piedāvājumu.

Sveica labākos skolēnus un viņu pedagogus

Jau vairākus gadus pēc kārtas Vārkavas novada izglītības iestāžu skolēni, pedagogi, darbinieki un vecāki mācību gada pēdējā dienā pulcējās kopā, lai sveiktu labākos skolēnus, sportistus, klases un pedagogus. Šogad šāda tikšanās notika Vārkavas vidusskolā. Ar domes lēmumu iepriekš paredzētās naudas balvas šogad, izsakot tās eiro, nedaudz noapaļotas uz augšu, bez tam nolikumā par apbalvošanu papildus ieviesta kategorija — valsts čempionātu uzvarētāji. Pēc jaunā nolikuma katras novada skolas labākā jeb Gada klase saņem vienas dienas

ekskursiju 215 eiro vērtībā, Gada skolēns — 30 eiro, Gada sportists — 30 eiro, valsts olimpiāžu, čempionātu un konkursa «Pazīsti savu organismu» godalgoto vietu ieguvēji no 30 līdz 75 eiro, starpnovadu līmeņa olimpiāžu uzvarētāji — no astoņiem līdz 30 eiro, valsts nozīmes uzvarētāji — no sešiem līdz 10 eiro, informēja domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska.

Atzinības rakstus un naudas balvas skolēniem pasniedza Vārkavas novada domes priekšsēdētājas vietniece Antra Vilcāne. Vārkavas vidusskolā par Gada skolēnu atzīta Laura Vaivode, par Gada sportistu — Mairis Orma-

nis, par Gada klasi — 11. klase. Vārkavas pamatskolā Gada skolēns ir Alise Lutinska, Gada sportists — Edgars Nikiforovs, Gada klase — 9. klase.

Atzinības rakstus un naudas balvas Vārkavas vidusskolā saņēma Laura Vaivode par otro vietu valsts konkursā «Pazīsti savu organismu», Zigmārs Lozda par pirmo vietu — «Anekdošu virpulis 2014», Kristians Plots par divām pirmajām vietām — «Anekdošu virpulis 2014» un XVII stāstnieku konkursā «Teci, teci, valodiņa 2013», Anna Zakareviča par otro vietu XVII stāstnieku konkursā «Teci, teci, valodiņa 2013», Marīta Ērgle par

otro vietu tradicionālās dziedāšanas konkursā «Dziesmu dziedu, kāda bija 2014», Artis Ērglis par pirmo vietu stāstu konkursā «Kas ir dzimtenes mīlestība?», Oskars Mednis, Lauris Gavars, Mairis Ormanis un Arnolds Sparāns par trešo vietu Latvijas vieglatlētikas čempionātā 4 x 200 metru stafetē.

Atzinības raksts un naudas balva pienācās arī Vārkavas pamatskolas skolniecēm Alisei Lutinskai un Ievai Boļšakovai par pirmo vietu, Santai Jukšai un Jānim Jukšam par otro vietu Tattanas dienas konkursā.

Pašvaldība pateicās pedagogiem, kas sagatavoja skolēnus

konkursiem. Ziedi tika pasniegti Ingridai Ločmelei, Staņislavam Stankevičam, Silvijai Stankevičai, Helēnai Ērglei, Fainai Timošenko, Aijai Smirnovai, kā arī visiem Vārkavas novada izglītības iestāžu vadītājiem: Anitai Vilcānei, Skaidritei Mednei, Veltai Ziemelei un Edgaram Vaivodam.

Pirms kopīgā pasākuma katrā skolā mācību gadā pēdējās dienas ritā tika apbalvoti tie skolēni, kas ieguva godalgotas vietas starpnovadu mācību priekšmetu olimpiādēs.

Materiālus sagatavoja
L.Rancāne

Izglītības un zinātnes ministrija aktualizē diskusiju par vidusskolu tīkla attīstību

Izglītības un zinātnes ministrijā (IZM) 27. maijā notika diskusija, kurā izglītības un zinātnes ministre Ina Druviete un ministrijas pārstāvji ar Latvijas Lielo pilsētu asociācijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Finanšu ministrijas pārstāvjiem, pašvaldību un to izglītības pārvalžu vadītājiem apsprieda vispārējās vidējās izglītības skolu tīkla attīstību, informē Izglītības un zinātnes ministrijas komunikācijas un dokumentu pārvaldības nodaļas vecākā konsultante sabiedrisko attiecību jautājumos Laura Zaharova.

Izglītības sistēmu ietekmē pašreizējā demogrāfiskā situācija — pēdējos gados skolēnu skaits Latvijā ir turpinājies sarukt, un atbilstoši prognozēm 2020./2021. mā-

cību gadā sagaidāms 11,6 tūkstošu skolēnu samazinājums vispārējā vidējā izglītībā. Savukārt izglītojamo skaita pieaugums ir prognozējams pamatzglītībā (skolēni vecumā no 7 līdz 15 gadiem).

Ministre bija rosinājusi šo diskusiju, lai tuvinātu skolu tīkla pilnveidē iesaistīto pušu atšķirīgos viedokļus par iespējamiem vidusskolu tīkla attīstības virzieniem un rastu risinājumu, tajā skaitā, minimālā nepieciešamā skolēnu skaita noteikšanai 10. klases atvēršanai. Tādēļ diskusijas gaitā tika pārrunāta iespēja noteikt minimālo skolēnu skaitu vidusskolas klasē. Visi sarunas dalībnieki bija vienprātīgi, ka šajā jautājumā ir nepieciešams vispusīgs izvērtējums par skolēnu mācību sasniegumiem un pedagogu sastāvu Latvijas vidusskolās.

Patlaban pašvaldību vidū nav vienotas nostājas šajā jautājumā, proti, kamēr lielās pašvaldības varētu atbalstīt minimālā nepieciešamā skolēnu skaita noteikšanu vi-

dusskolas 10. klasē, mazās pašvaldības sarežģītības ar vidējās izglītības pieejamības nodrošināšanu novados.

IZM Izglītības departamenta direktore Evija Papule iepazīstināja ar pētījuma par mazo skolu tīklu Latvijā rezultātiem. Tajā tika uzsvērts, ka lēmumu pieņemšanas procesā par skolu tīkla sakārtošanu par vadmotīvu jābūt mērķim nodrošināt pēc iespējas augstākas kvalitātes izglītību un vispusīgas attīstības iespējas vistuvāk bērnu un skolēnu dzīvesvietai, vienlaikus nodrošinot efektīvu finanšu pārvaldību. Tāpat pētījumā tika norādīts, ka skolu tīkla sakārtošanu nevar īstenot centralizēti.

Aprīļa beigās IZM atsauc no Ministru kabineta noteikumu nr. 1616 «Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatzglītības un vispārējās vidējās

izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai» projekta normu par to, ka 10. klase novados un lielajās pilsētās varētu tikt atvērta un finansēta, ja ir attiecīgi 15 un 18 skolēni 10. klasē, jo par to vēl ir nepieciešamas plašākas diskusijas. Lēmums ir jāskata arī kontekstā ar šīs valdības nosprausto virzību uz obligāto vidējo izglītību.

Lai sagatavotu pamatojumu jaunu lēmumu pieņemšanai par minimālā skolēnu skaita noteikšanu vidusskolas klasē, diskusijas dalībnieki vienojās turpināt sarunas par vidusskolu tīkla attīstību, lai šo normu kā pārejas perioda risinājumu ieviestu no 2015./2016. mācību gada.

Minimālā skolēnu skaita noteikšana 10. klases atvēršanai gan nenozīmēs, ka pašvaldības nedrīkstēs atvērt klasi ar mazāku skolēnu skaitu. Šādā gadījumā pašvaldībai būs jāiegulda finansējums, lai atbilstoši normatīvo aktu prasībām nodrošinātu nepieciešamo finansējumu pedagogu atalgojumam.

Projekta «Garā pupa» ietvaros Pelēču bērniem neaizmirstama diena Rīgā

● Pelēču pamatskolas bērnu rīta rosme Rīgā pirms turpmākiem piedzīvojumiem.

Jauku un iespajdiem bagātu dienu piedzīvoja Preiļu novada Pelēču pamatskolas 1. — 3. klašu skolēni, kuri kopā ar skolotājiem devās vienas dienas ekskursijā uz Rīgu. Sākumskolas skolotāja Ruta Dzene «Novadniekam» pastāstīja, ka tūlīt pēc iebraukšanas galvaspilsētā bērni tika sagaidīti ar ceļmaizītēm skaistā iepakojumā. Pirmais, pie kā Pelēču bērni devās, bija Brīvības piemineklis, kur gan klausījās gida stāstījumu, gan atbildēja uz uzdotajiem jautājumiem par šo vēsturisko vietu. Te bija brīdis arī nelielai rīta rosmei, iesildīšanās vingrojumiem pirms tālākā maršruta pa Rīgu. Pēc tam skolēni izstāģēja Bastejkalnu, reizē uzzinot tā augstumu — 15 metri. Tālāk ceļš veda uz Latvijas Nacionālo operu, kur bērniem bija iespēja apskatīties ne vien zāli, bet arī skatuvi un

to, kas atrodas aizkulisēs, Prezidenta ložu, balkonu, pavērot ainavas aiz loga, pa kuru redzami skaistie Operas nama apstādījumi. Pēc garšīgām pusdienām, ko arī apmaksāja organizatori, sekoja pastaiga pa Vecrīgu. Bērni apskatīja Pētera baznīcu, Rātslaukumu, Doma baznīcu, pie Brēmenes muzikantu skulptūras izteica dažādas vēlēšanās. Interesi izraisīja retro auto izstāde. Rīgas Birzā tika aplūkotas vairākas izstādes, bet ekskursijas noslēgumā bērniem bija iespēja noskatīties Latvijas Leļļu teātra izrādi.

Visus izdevumus par ieejas biļetēm sedza biedrība «Ascendum» projekta «Garā pupa» ietvaros, bet transporta līdzekļa izdevumus apmaksāja Preiļu novada dome, kas iesaistījies šajā projektā. Pelēču pamatskolas skolēni un viņu vecāki ir pateicīgi biedrībai «As-

cendum» un novada domei par to, ka bērniem šādā veidā paplašināts redzesloks, dotas jaunas zināšanas. Projekts «Garā pupa» aizsākās 2012. gada janvārī. Pelēču pamatskolas skolēni tā ietvaros ekskursijā devās jau otro reizi.

Bērnu kultūras projekts «Garā pupa» ir vērst uz to, lai iekļautu kultūras procesos tos bērnus, kas reģionālās un sociālās nevienlīdzības dēļ palikuši ārpus Latvijas teātra, mākslas, mūzikas norisēm. Projekta darbības laikā biedrība «Ascendum» organizē ekskursijas uz Rīgu bērniem no mazturīgām ģimenēm Latvijas reģionos. Piemēram, 2012. gadā norisinājās 16 šādas ekskursijas, kurās kopā devās ap 1130 bērnu no 36 Latvijas novadiem. Projekta aktivitātes turpināsies 2013. gadā un arī šogad.

L.Rancāne

Pašvaldību dzimtsarakstu nodaļās 2014. gada maijā reģistrētie jaundzimušie

AGLONAS novadā: Armands, Valērija; LĪVĀNU novadā: Everts, Gabriela, Andžejs, Emīls, Timurs, Dmitrijs; PREIĻU novadā: Alina, Hasans, Daniels, Gabriela, Aiša, Daniels, Denis, Markuss, Elizabete; VĀRKAVAS novadā: Māra.

Maijā reģistrētās laulības

AGLONAS novadā laulības nav reģistrētas; LĪVĀNU novadā — reģistrētas divas laulības, tajā skaitā vienas Līvānu Romas katoļu draudzē, viens pāris sveikts zelta kāzās; PREIĻU novadā — reģistrētas divas laulības; VĀRKAVAS novadā laulības nav reģistrētas.

Maijā reģistrētie mirušie

AGLONAS novadā:

Anna Osipova (dzimusi 1932. gadā)
Foma Ivanovs (1926.)
Mironija Konstantīnova (1927.)
Alberts Grebežs (1950.)
Jānis Poikāns (1938.)

LĪVĀNU novadā:

Jānis Milts (1923.)
Mihails Kolesnikovs (1947.)
Pēteris Ruļuks (1940.)
Anna Vilcāne (1935.)
Voldemārs Lavrinovičs (1946.)
Aina Vaivode (1935.)
Anna Trukšāne (1925.)
Emilija Bikauniece (1928.)

Anfisa Suslova (1935.)
Leontīna Mukāne (1928.)
Marija Ondzule (1936.)
Anfisa Onufrijeva (1948.)
Antons Znotiņš (1932.)
Vasilisa Driksna (1954.)

PREIĻU novadā:

Anna Bēznikina (1941.)
Isaijs Bogdanovs (1943.)
Katerijs Kirilovs (1933.)
Aleksandrs Samarins (1958.)

VĀRKAVAS novadā mirušie nav reģistrēti.

Informācija sagatavota pēc Aglonas, Līvānu, Preiļu un Vārkavas novadu dzimtsarakstu nodaļu sniegtajām ziņām.

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(9. — 15. jūnijs)

Auns. Šajā darba nedēļā iespējami ne vien vērtīgi materiālie ieguvumi un lietderīgas tikšanās, bet arī garīgas atklāsmes un iedvesmojoši notikumi. Grūtāk būs uzturēt kārtību mājās. Brīvdienās strīdi un nesaprašanās ar otro pusi. Apvaldi dedzību, neiedomājies diktēt savus noteikumus vai kontrolēt tuvinieku rīcību, attiecībā par labu tas nenāks.

Vērsis. Būsi pozitīvi noskaņots, vieglāk nekā citkārt atradīsi domubiedrus, ar kuriem kopā īstenot neparastas idejas. Izpelnīsies atzinību ar augstsirdīgu, nesavtīgu rīcību. Ceturtdien un piektdien dzīvo azartiskāk, piekriti kādam izaicinājumam, riskē. Turpmākās dienas paies sadzīvīkākās rūpēs. Strādā čakli, taču nepārvērtē ne savus spēkus, ne tehnikas iespējas.

Dvīņi. Esi precīzs un akurāts, risinot ar naudu un veselību saistītus jautājumus. Brīvāku domas lidojumu atļaujies, tiekoties ar draugiem un kalot godkārtīgu nākotnes plānus. Nedēļas nogalē neuzticies aizdomīgi vilinošiem priekšlikumiem, neatbalsti negodīgu rīcību, pat ja tā ir tev izdevīga. Savas domas un viedokli izsaki miermīlīgā tonī un visiem saprotami.

Vēzis. Tuvākajās dienās svaru kausi nosvērsies par labu radošām sabiedriskām aktivitātēm un garīgai izaugsmei. Ja rodas iespēja doties ceļojumā — izmanto to. Vēlāk var pārņemt radošs apsvērumi, kas atgādinās stāvokli, kad iekšā ir, bet ārā nenāk. Iespējamās nesaskaņas ar tuviniekiem, jo nebūsi attaisnojies uz tevi liktās cerības. Nogaidi, asās diskusijās neiesaisties.

Lauva. Līdz piektdienai iespējami pozitīvi pavērsieni darbā, biznesā. Veiksmīgi noritēs lietīškas sarunas, komandējumi, var cerēt uz ietekmīgu amatpersonu atbalstu, arī — finansiālo. Turpmākajās dienās sarežģījumi ar tehniku, elektroniku, var atklāties nepilnības nolīgto strādnieku darbā. Neļaujies satraukumam un emocijām, saudzē nervu sistēmu, atrodi iemeslu priekam.

Jaunava. Ar amatpersonām tiecies neformālā gaisotnē, tā būs vieglāk panākt personīgu ieinteresētību. Vērtīgu impulsu turpmākajām aktivitātēm dos tikšanās ar senu draugu vai skolasbiedru. Toties cilvēki, kas allaž zinājuši, kad un kā tev palīdzēt, pēkšņi var kļūt tik aizņemti, ka būs veltī cerēt uz viņu atbalstu. Iepērkoties vai veicot maksājumus, nesteidzies, rūpīgi pārskatīti naudu, īpaši brīvdienās.

Svari. Tuvākajās dienās būsi spiesti atgriezties pie jautājumiem, kurus uzskatīji par atrisinātiem. Mierinās vienīgi tas, ka līdz ar to pavērsies iespēja izlabot pieļautās kļūdas, novērst neprecizitātes. Prieku sagādās rūpes par mājām, tuviniekiem. Sestdien nediskutē ar cilvēkiem, kuru viedoklis atšķiras no tavējā. Pat rutīnas darbi būs vieglāk paveicami, ja darīsi tos ar patīku.

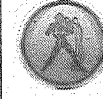
Skorpions. Veiksmīgi sākušies procesi var nedaudz iestrēgt. Situācija mudinās pārskatīt pieņemtos lēmumus, izvērtēt kādas sadarbības lietderību. Taču grūtības būs īslaicīgas, tieši tik, lai mobilizētos un nepazaudētu kontroli pār situāciju. Ceturtdien un piektdien iespējamas jaukas tikšanās, iepazīšanās. Kopīgi piedzīvojumi saliedēs. Turpmāk sargies no pārpūles, nenervozē.

Strēlnieks. Nežēlo līdzekļus ne savas, ne tuvinieku veselības uzlabošanai. Rīkojies pašreizējīgi, pēc labākās sirdsapziņas, tas atmaksāsies. Sākot ar ceturtdienu, viegli veidosies brīvas, draudzīgas attiecības, kuras neuzliek nekādus pienākumus vai saistības. Izklaidē, atpūta, nepiespiestas sarunas, un — nekādu solījumu! Brīvdienās nekļūsti pārgalvīgs, apejies taupīgi ar savu mantu!

Mežzīsis. Sagādā prieku mīļotajam cilvēkam. Vaļsirdīga domu apmaiņa dos bagātīgu vielu pārdomām. Ja gribi iekarot plašākas publikas simpātijas, esi gatavs mazliet papūlēties. Nepajaujies uz ierasto rīcības taktiku, izdomā kaut ko jaunu, neparastu. Lielu auditoriju uzrunāt vislabāk izdosies ceturtdien un piektdien.

Ūdensvīrs. Neatsveramu palīdzību tev var sniegt tuvinieki. Uzklauti viņu ierosinājumus, pieņem kritiku. Saimnieciskus jautājumus risini radoši, ar māksliniecisku pieeju. Nopietnākos lēmumus un svarīgākās izvēles ieteicams izdarīt līdz piektdienai. Turpmākajās dienās kļūsi neizlēmīgāks. Būs grūtāk saglabāt objektivitāti, neietekmēties.

Zivis. Ļaujies noskaņojumam, šajā nedēļā tevi gaida interesantas sarunas un aizraujoši notikumi. Spēcīgākas kļūs jūtas pret mīļoto cilvēku. Brīžam gan sasolīsi vairāk, nekā spēsi izpildīt, jo tik ļoti gribēsi izdabāt otram, ka aizmirsi padomāt par sevi. Neapdomības sekas īpaši asi izjūti brīvdienās, jo secināsi, ka paša plānu īstenošanai tev laika neatliek.

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

Aku urbšana.
Tālr. 29142220.

LOGU SERVISS
PVC Logi no 15 EUR
Ārdurvis no 99 EUR
Pilns serviss
Bez % kredīts + dāvana
T.28673992 durvistev.lv

Zviedrijas kompānija pērk mežus un zemi.
Tālr. 25644455, 27888826.
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

9. un 14. jūnijā z/s pārdos dažādu krāsu jaunputnus (4-5) mēn., deļējvistas, gaišus (arī maina). Pēc pieteikuma šķirotus cāļus, broilerus, zoslēnus, pilēnus, baltos platkrūšu tītarus (2,5 mēn.). Mob. tālr. 29186065. Stolderos 7.00, Piliškos 7.15, Raudaukā 7.30, Aizkalnē 7.40, Pelēcos 7.55, Ārdavā 8.10, Aglonā 8.30, Jaunaglonā 8.45, Aglonas st. 9.00, Kastīrē 9.10, Anspokos 9.20, Preiļos 9.30, Ančīnos 10.00, Vārkavā 10.10, Rimicānos 10.30, Upmalā 10.45, Vanagos 11.05, Rožupē 11.20, Līvānos 11.40, Jaunsilavās 12.10, Zundānos 12.20, Turkos 12.30, Stekos 12.40, Rudzātos 12.50, Priekujos 13.05, L. Anspokos 13.15, Smelteros 13.25, Polkoronā 13.35, Galēnos 13.50, Sīlukalnā 14.05, Stabulniekos 14.25, Pieniņos 14.40, Riebiņos 14.55.

Uzņēmums pērk visa veida meža un lauku īpašumus.
Tālr. 29104510.

Pārdod metāla jumtus un noteksistēmas no ražotāja.
Cena no 4,55 EUR/m².
Tālr. 26368028.

Pērk skujkoku un lapkoku mežu, cirsma.
Cena līdz 10000 EUR par 1 ha.
Tālr. 27804000.

SIA „AIBI” AICINA DARBĀ Iešos kautuves vadītāju – klasifikatoru, kautuves darbiniekus.
Labs atalgojums. Dzīvesvieta.
Tālr. 29478728.

PĒRK VĪNGLIEMEŽUS vairumā un mazumā,
cena 1 EUR/kg.
Tālr. 26140578.

Pārdod

AUDI 100 benzīns — gāze Sutru pagastā. Tālr. 29568809;
VW PASSAT-VARIANT, 1989.g., TA līdz 1014.g. septembrim, labā tehniskā stāvoklī. Cena EUR 500,00. Tālr. 26741612.

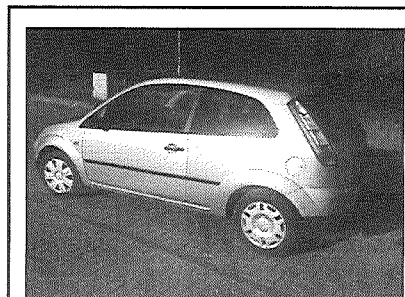
Tā gaisma, ko izstaro svece,
Tas gaišums, kas liesmiņā plivo,
Tas izplēn un pazūd, un gaist,
Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd – tas paliek un mirdz.
Skumjā brīdī, atvadoties no vecmāmiņas Helēnas VILCĀNES, esam kopā ar mūsu kolēģi Juri Golubevu.
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes kolektīvs

Nenoņemt vairs mātes rūpju nastu,
ne vairs savu kādreiz uzticēt,
vienīgi nu dzimtas likteņrakstos jāturpina viņas gaismu sēt.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un esam kopā ar jums, Dace un Sandra, lielajās bēdās, pavadot MĀMIŅU mūžības ceļā.
Pelēču pamatskolas kolektīvs

Dziednieks VLADIMIRS DOVGAĻOVS (apliecība 4307, licence nr. 14)
Pieņems Preiļos 11. jūnijā.
Pieraksts pa tālr. 28736836.

SIA „ALŅI AS” IEPĒRK ZĀGBALĶUS EUR/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	55 (54)	70 (69)	71 (70)
PRIEDE	55 (54)	70 (69)	70 (69)

Pārdod FORD FIESTA tikko no Vācijas. Latvijā nav ekspluatēta. Super ekonomisks auto. Vidējais degvielas patēriņš 3,7 l/100 km. Dzinēja tilpums: 1,4. TDI. Jauda: 50 kw / 68 zs. Pirmā reģistrācija: 2006. gadā. ABS, SRS, ESP, kondicionieris, el. logu pacelāji, stūres pastiprinātājs, centrālā atslēga, oriģināla CD stereo sistēma, signalizācija, imobilizators. Cena 2900 EUR + reģistrācija CSDD. Tālr. 26162288.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

Garumus iepriekš saskaņot!
Piegādes vieta: Varakļāni.
Ir transports.
Korekta uzmērīšana!
SAMAKSA 1 DIENAS LAIKĀ!
Tālr. 64866070,
mob. tālr 29806775, 25916403.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 28761515.

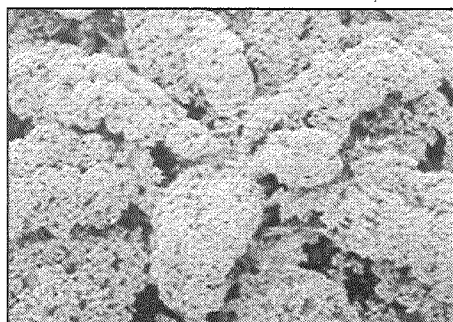
SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA iepērk: piena teļus.
Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483. Mihails.

Mazliet citādi kāposti

Lapu kāposti

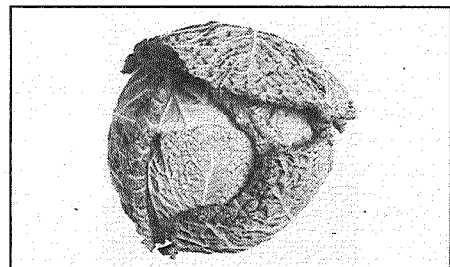
Pie mums vieni no vairāk novārtā pamestajiem kāpostiem, turpretī lielā daļā Viduseiropas un Skandināvijas popularitātes ziņā kāpostu sarakstā augšgalā. Tur tradīcijas saglabājušās kopš seniem laikiem, taču pēdējo gadu zinātniskie pētījumi arī parādījuši, ka lapu kāposti veselīguma ziņā ir īsts superprodukts ar tik bagātīgu vērtīgu vielu un vitamīnu buķeti, ka atstāj ēnā visus pārējos kāpostu saimes radniekus. Daži zinātnieki pat rekomendējuši pilnībā aizstāt liellopa gaļu ar lapu kāpostiem, jo viss, kas cilvēkam vajadzīgs no liellopa gaļas, tikpat lielā mērā, ja pat ne vairāk, atrodams lapu kāpostos.

Lapu kāpostu istā sezona ir tieši ziemā. Kopš seniem laikiem tie daudzviet allaž tikuši likti Ziemassvētku galdā kopā ar šķiņķi, bet turpmākajos divos mēnešos – ar spēķi un sipoliem, visādu veidu desinām un kartupeļu biezeni vai ceptus kartupeļiem. Taču tikpat labi lapu kāpostus var likt zupā un sautējumos,

savukārt svaigus (pirms tam noblanšētus) – salātos. Tie lieliski sader ar vistas fileju, pīles krūtiņu, truša gaļu un spāņu čoriko desu. Blanšētus lapu kāpostus liek arī lazanjas pildījumā un cep vokpannā, jo tie brīnišķīgi sadzīvo ar sojas mērci, sezama eļļu un svaigu ingveru, kā arī apelsīnu sulu.

Tradicionālākos sautējumos smalkāku garšu iegūst, ja lapu kāpostus viegli pārkaisa ar cukuru.

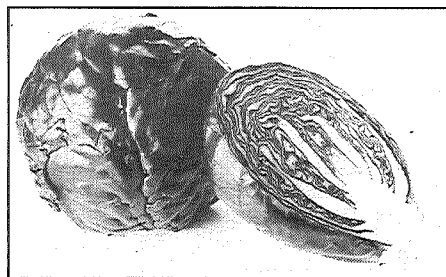
Virziņkāposti

Virziņkāpostiem arī ir dažādi vārdi, tos pazīst arī kā Savoņas vai Velsas kāpostus. Atšķirībā no vairuma citu radnieku šie necieš minus grādus, tāpēc gan pagrabā, gan veikalā jāraugās, lai lapas nebūtu dzeltenīgas, sausas un apsalušas, jo tieši ārējās lapas slēpjas visvairāk vitamīnu un vērtīgu vielu. Gaišie ziedkāposti ir vairāk piemēroti kraukšķīgiem salātiem, savukārt tumšie, ar gaļīgākām lapām noder sārtīgiem ziemas ēdieniem: sautējumiem, biežām zupām, piedevās kartupeļu, ceptas gaļas, aknu ēdieniem, arī zivju ēdieniem. Sevišķi labi virziņkāposti sader ar ceptu un vārītu šķiņķi. Tā kā šiem kāpostiem

lapas ir maigākas nekā citiem, tās ir kā radītas kāpostu tīteņiem. Garšīgs ir virziņkāpostu biezenis ar sasmalcinātiem riekstiem.

Sarkanie kāposti

Tos reizēm mēdz dēvēt arī par zilajiem kāpostiem, kas nemaz nav tik nepareizi, jo atkarībā no augsnes sastāva kāposti var izaugt gan sarkanāki, gan zilāki. Arī piedevas ēdiena gatavošanas laikā var ietekmēt kāpostu toni. Ja ēdienā būs vairāk skābu sastāvdaļu, piemēram, etiķis, kāposti kļūst sarkanāki, savukārt, ja ēdienam vajadzēs pievienot cepampulveri, kāposti iekrāsosies zilganāki. Sarkano kāpostu salāti ir kļuvuši par klasiku. Tos smalki saēvelē, samaisa ar dažādām piedevām, piemēram, āboliem, sipoliem, arī žāvētām plūmēm, pēc tam ar eļļu un etiķi. Savukārt, ja sarkanos kāpostus ar šiem pašiem produktiem sasautē, sanāk lieliska siltā piedeva gaļas ēdieniem. Sarkanie kāposti vislabāk no visas kāpostu saimes sader ar medijumu gaļu, kā arī zosi un pili. Šiem kāpostiem patīk saldums, tāpēc ūdens vai buljona vietā gatavojot var pieliet ābolu sulu.

Rožkāposti vai Briseles kāposti

Rožkāposti un Briseles kāposti ir viens un tas pats dārzenis, kura garša uzlabojas līdz ar aukstuma pastiprināšanos laukā. Rudenī rožkāpostiem raksturīga viegli rūgtena piegarša, taču pēc salnām vai vēl labāk – pēc pirmā sala – rūgtenums pazūd, un tie kļūst saldeni. Rožkāpostus vispirms izvāra vai izsautē nelielā daudzumā sālsūdens vai buljona. Pēc tam tos var ēst gan tāpat, gan izmantot tālāk – pievienot salātiem, sautējumiem, saņemumiem, likt zupās. Ziemā ļoti garšīgi ir karamelizēti rožkāposti, pasniegti pie cepeša vai ceptās gaļas. Lai rožkāposti izvārtos vienmērīgi, pirms likšanas katlā kacenu krusteniski iegriež. Atdala arī ārējās lapiņas.

Uzziņai

Pret kāpostiem ne viens vien izturas rezervēti, jo valda uzskats, ka tie ir grūti sagremojami, rada smagumu kuņģī un citas nepatīkamas sajūtas. Zinātnieki apstiprinājuši, ka patiesībā kāposti pēc savas dabas nav tādi – šos blakusefektus rada mēslojums, ko izmanto tradicionālajā lauksaimniecībā. Tāpēc, pirms izsvītrot kāpostus no ēdienkartes, ir vērts nogaršot ar progresīvākām metodēm audzētos.